

STAY SAFE MN

የ COVID-19 ክትባት

ልዩ ፍላጎቶች ላላቸው ወይም አካል ጉዳተኛ ለሆኑ ወጣቶች

መረጃ ለተንከባካቢዎች

የበሽታ መቆጣጠሪያና መከላከያ ማዕከላት (CDC) እያንዳንዱ ዕድሜው 5 አመት እና ከዚያ በላይ የሆነ ሰው የCOVID-19 ክትባትን እንዲወስድ ይመክራሉ። ልዩ የጤና ፍላጎቶች ያሏቸውና አካል ጉዳተኛ ህጻናት እና ወጣቶች በCOVID-19 መታመም ከፍተኛ ስጋት ሊኖረባቸው የሚችል በመሆኑ ቤተሰቦችና እና ተንከባካቢዎች የትኛውንም ስር የሰደደ የጤና ሁኔታ ወይም አካል ጉዳት ያለባቸውን ህጻናት ስለማስከተብ በጽኑ እንዲያስቡ ይጠየቃሉ።

- የፋይዘር/Pfizer የCOVID-19 ክትባትን ዕድሜያቸው 5 ዓመትና ከዚያ በላይ የሆኑ ወጣቶች እንዲወስዱ ተፈቅዷል። ክትባቱ በዚህ የእድሜ ክልል ውስጥ ለሚገኙ ወጣቶች አስተማማኝ እንደሆነና በCOVID-19 ከመያዝ እንደሚከላከላቸው ታይቷል። ሌሎች የክትባት ምርቶች በመጠናት ላይ እንደመሆናቸው በወጣትነት እድሜ ላይ ለሚገኙ ቡድኖች በቅርቡ ሊፈቀዱ ይችላሉ።
- ስር የሰደዱ የጤና ሁኔታዎች ያሉባቸው ወጣቶች የCOVID-19 ክትባትን መውሰድ ይችላሉ። አንድ ሰው ክትባቱን መውሰድ የማይኖርበት ብቸኛው ምክንያት የCOVID-19 ክትባት የትኛውም ግብአቶች ለህይወት አስጊ የአጻፋ ምላሽ (ኤፒ ፔን የሚጠይቅ የአጻፋ ምላሽ) የሚያስከትልበት ከሆነ ብቻ ነው።

የክትባቱ ግብአቶች ምንድን ናቸው?

እድሜያቸው 12 ዓመት እና ከዚያ በላይ ለሆኑ የፋይዘር (Pfizer) ክትባት የሚከተሉትን ይይዛል፡

- mRNA
- ሊፒዶች(Lipids): ((4-hydroxybutyl)azanediyl)bis(hexane-6,1-diyl)bis(2-hexyldecanoate), 2 [(polyethylene glycol)-2000]-N,N-ditetradecylacetamide, 1,2-Distearoyl-sn-glycero-3-phosphocholine እና cholesterol)
- ጨው: ፖታሺየም ክሎራይድ፣ ሞኖሴዚክ ፖታሺየም ፎስፌት፣ ሶዲየም ክሎራይድ፣ ዲሴዚክ ሶዲየም ፎስፌት ዳይሀይድሬት
- ስኳር

እድሜያቸው ከ 5-11 ዓመት ለሚገኙ ልጆች የፋይዘር (Pfizer) ክትባት የሚከተሉትን ይይዛል፡

- mRNA
- ሊፒዶች(Lipids): ((4-hydroxybutyl)azanediyl)bis(hexane-6,1-diyl)bis(2-hexyldecanoate), 2 [(polyethylene glycol)-2000]-N,N-ditetradecylacetamide, 1,2-Distearoyl-sn-glycero-3-phosphocholine እና cholesterol)
- ጨው፡ ሶዲየም ክሎራይድ
- በፈሮች፡ ትሮሜታማይን፣ ትሮሜታማይን ሃይድሮክሎራይድ
- ስኳር

ለሁሉም የእድሜ ክልሎች የፋይዘር (PFIZER) ክትባት የሚከተሉትን አይዘም

- እንቁላል
- ክትባቱ ለረጅም ጊዜ እንዲቆይ የሚያደርገው ተጨማሪ የኬሚካል ንጥረ-ነገር የለውም
- ላቴክስ

ሊያጋጥሙ የሚችሉ ስጋቶች

- የአለርጂዎች ታሪክ፣ ከላይ ከተዘረዘሩት ውጭ በሆኑ ነገሮች ምክንያት በጣም ከባድ አለርጂዎች የሚፈጠሩባቸው ህጻናት በአብዛኛው በCOVID-19 ክትባት ምክንያት ችግር አይፈጠርባቸውም። ህጻናቱ ክትባቱን ከወሰዱ በኋላ ምልክቶቻቸውን ለመቆጣጠር እንዲቻል ለ30 ደቂቃዎች ያክል እንዲቆዩ ይጠየቃሉ።
- ማዮካርዲቲስ እና ፔሪካርዲቲስ (የልብ ማቃጠል)፡ CDC ህጻናት እና በእድሜ ከፍ ያሉ ወጣቶች የፋይዘር/Pfizer እና ሞደርና/Moderna ክትባቶችን ከወሰዱ በኋላ ማዮካርዲቲስ እና ፔሪካርዲቲስ እንዳጋጠማቸው ሪፖርቶች ደርሰውታል። ይህ በበለጠ በወንዶች ላይ ይታያል። ይህ እጅግ አልፎ አልፎ የሚያጋጥም ሁኔታ ከየትኛውም ስር የሰደዱ የጤና ሁኔታዎች ጋር አይገናኙም። አብዛኞቹ ጉዳዮች መጠነኛና ሊታከሙ የሚችሉ ናቸው። የታወቁ የCOVID-19 ክትባት ጥቅሞች ከስጋተኞቹ ይልቅ ያመዝናሉ። ተጨማሪ ለመማር ከ [CDC: የ mRNA COVID-19 ክትባትን ተከትሎ ማዮካርዲቲስ እና ፔሪካርዲቲስ](https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/vaccines/safety/myocarditis.html) (www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/vaccines/safety/myocarditis.html)።

የተለመዱ የጎኝ ጉዳዮች

እንደሌሎች መደበኛ ክትባቶች ሁሉ፣ አንዳንድ ሰዎች የ COVID-19 ክትባትን ከተከተሉ በኋላ የጎኝ ጉዳዮች ይታይባቸዋል። እነዚህ የጎኝ ጉዳዮች ብዙውን ጊዜ ለአንድ ወይም ለሁለት ቀናት የሚቆዩ ሲሆን፣ ግለሰቡን የተለመዱ የእለት ክእለት ጉዳዮችን ከመከወን አያግዱትም። አንድ ሰው የ COVID-19 ክትባትን ከተከተለ በኋላ የሚከተሉት ሊታዩበት ይችላሉ፡

- የክርን ቁስለት/እብጠት
- ራስ ምታት
- የጡንቻ ህመሞች ድካም
- ትኩሳት/ብርድ ብርድ ማለት

ወጣቶች ክትባቱን ከወሰዱ በኋላ እነዚህ ምችት የማይሰጡ የጎኝ ጉዳዮች ሊያጋጥሟቸው የሚችሉ ቢሆንም የመሻል ስሜት እንዲሰማቸው ሊረዷቸው የሚችሉባቸው ሁኔታዎች አሉ። ለምሳሌ፡ አስፕሪን ያልሆኑ የህመም ማስታገሻዎች (ቲልናል ወይም አይቡፕሮፊን) መስጠት ወይም የማይረብሹ ተግባሮች በማሰራት ምችት እንዲሰማቸው ማድረግ። በጣም ከባድ የጎኝ ጉዳዮች ካጋጠሙዎ ወደ ሆስፒታል ይሂዱ ወይም በ911 ይደውሉ።

አገልግሎቶችን መጠየቅ

ቀጠሮ በሚይዙበት ወይም ወደ ክትባት መስጫ ቦታ በሚመጡበት ወቅት ለሰራተኛው እርስዎ የሚንከባከቡት ልጅዎ የተወሰነ ተጨማሪ እርዳታ ሊያስፈልገው እንደሚችል ማሳወቅዎን ያረጋግጡ። ለምሳሌ፡ ልጅዎ የፊት ጭምብል መልበስ ላይችል ወይም ከክትባቱ በኋላ መቀመጥና መጠበቅ ላይችል ይችላል። ምናልባት ደማቅ ብርሀኖችና ጭጭታ ያለባቸው ክፍሎች ሊረብሹት ይችላሉ። የሚከተሉትን አገልግሎቶችን ሊጠይቁ ይችላሉ፡

- ከክትባቱ በኋላ፣ ከመቀመጥ ይልቅ መንቀሳቀስ።
- በመኪናዎ ውስጥ እንዲከትቧቸው መጠየቅ።
- ልጅዎን በቀጠሮው ወቅት የሚመርጠው ሰው አብሮት እንዲሆንና እንዲረዳው ማድረግ።
- ከጭጭታዎች በራቀ ፀጥ ባለ ክፍል ውስጥ እንዲከተብ ማድረግ።

ጥያቄዎች አሉዎ?

የጤና እንክብካቤ ሙያተኞች ለጥያቄዎችዎ መልስ ለመስጠት በCOVID-19 ክትባት ቀጠሮዎ ላይ ይገኛሉ። ሆኖም ከዝያ በፍት ማንኛውም ጥያቄዎች ካሉዎ ታማኝ የጤና እንክብካቤ አቅራቢ ይጠይቁ።